

Vetenskapligt namn: *Prunus serotina*

Namnets betydelse: *Prunus* kommer av prune som var ett grekiskt namn på plommonträd som användes redan av Theofrastos. *Serotina* betyder senblommande.

GLANSHÄGG

Prunus serotina

Glanshägg växer som en stor buske eller ett litet träd och kommer ursprungligen från Nordamerika. Därför kallas den även amerikanskt körsbär. Glanshägg kan bli upp till sex meter hög och blommar med ljusa blommor i juni, som sedan blir till mörkröda, nästan svarta frukter. Glanshägg introducerades till Sverige som en trädgårdsväxt någon gång under 1800-talet och finns vilt framför allt i södra Sverige.

Ursprung

Glanshägg kommer ursprungligen från Nordamerika och togs in till Europa redan i början på 1600-talet. Den användes främst som prydnadsträd i parker och trädgårdar. Man försökte också börja odla glanshägg i syfte att använda den till virkesproduktion, dock utan större framgång. I Danmark användes glanshägg ofta förr som vindskydd till andra arter eftersom trädet är frosthärdigt, vindtåligt och lätt kan etablera sig i sandjord.

1. Bladen är långa med spetsig ände och blir cirka 5–15 centimeter långa. 2. Har två gröna körtlar på bladskaftet. Bladskotten är rödbrunaktiga, glansiga och mjuka. 3. Frukten växer i klasar. Frukterna är ovala har och en bitter smak. 4. Barken på ett ungt träd. (Översta bilden). Barken på ett äldre träd. (Nedre bilden) 5. Trädets krona är kägelformad med hängande grenar.

Så känner du igen glanshagg

Glanshagg är en lövfällande buske eller ett träd. Glanshagg växer i parker och trädgårdar, men förekommer även både i torra och fuktiga jordar i de flesta typer av skogar. I sitt ursprungliga område kan den bli upp till 40 meter hög, här i Norden blir den cirka sex meter. Trädets krona är kägelformad med hängande grenar. Bladen är långa med spetsig ände och blir cirka 5–15 centimeter långa. Bladverket är glänsande mörkgrönt, som vid varma höstar färgas i gula eller röda nyanser. Blommorna är små, vita och växer i knippor. Frukten växer i klasar och är större än häggens och är till en början röd och vid senare mognad rödsvart. Trädet blommar senare på våren än den inhemska häggen, *Prunus padus*.

Nationslistad

Glanshagg är ej listad på Sveriges förteckning över invasiva främmande arter. Men eftersom växten är invasiv är det viktigt att du har den under uppsikt och rensar bort plantor som sprider sig utanför din tomt. Om du hittar glanshagg i naturen – rapportera in det till Artportalen via www.invasivaarter.nu

Varför ska den inte finnas i Sverige?

Glanshagg sprider sig lätt och skapar ogenomträngliga snår. Den skapar stora problem vid skogsföryngring då den konkurrerar ut inhemska arter

Effekter på den biologiska mångfalden

Glanshagg påverkar den biologiska mångfalden genom att den skuggar markvegetationen vilket hindrar andra arter att etablera sig. I öppen vegetation såsom torra gräs- och ängsmarker och mossar är effekterna på biologisk mångfald mer uttalade eftersom de ofta innehåller sällsynta arter med högt naturvärde.

Effekter på samhället

Täta buskpartier av glanshagg kan skapa besvär och merkostnader för skogsägare då det försvårar arbetet till exempel vid gallring, virkesskörd och plantering. Glanshäggen hindrar också den naturliga återbildningen av inhemska trädarter.

Effekter i din trädgård

Glanshagg kan lätt sprida sig.

Effekter på din hälsa

Glanshäggen har bark och frön som är giftiga. Kontakt med växten kan orsaka slemhinne- och hudbesvär.

Blommorna är små, vita och växer i knippor.

Så här utrotar du växten

Glanshäggens invasiva spridning kan göra den arbetsam att bekämpa. I områden där den har fått utbreda sig kan den vara svår att begränsa genom slyröjning och fällning eftersom den skju- ter rikligt med rotskott.

Nyetablerad frösådd planta

Nyetablerade skott, när det växer enstaka mindre plantor dras enkelt upp för hand eller grävs upp beroende på markförhållandena. Var noga med att hela roten kommer med upp. Alla rotfragment som finns kvar i marken kommer att försöka växa. Att enbart klippa ner trädet hjälper bara tillfälligt. Obs! Att dra upp plantan hjälper enbart på frösådda plantor. Inte på rotskott.

Träd och större buskar

Ett träd kommer, om det sågas ner, att svara med att skicka ut en massa rotskott. Det kan sluta med att du inte bara har ett träd utan nu istället får ett okontrollerat bestånd.

Bästa tidpunkten för att påbörja arbetet med att få bort trädet, genom att såga ner det, är direkt efter att alla löv slagit ut, eftersom det då har använt mycket av sin lagrade energi till att sätta löv, och har i och med det mindre kraft till att skjuta rotskott. Undvik att såga ner trädet på höst, vinter eller tidig vår eftersom det då finns gott om lagrad energi i rotsystemet. Gör snittet så nära marken som möjligt. Ju oftare du kan klippa tillbaka trädet desto svårare får trädet att samla kraft. Störst effekt blir det om trädet och eventuella skott kapas av varje vecka under växtsäsongen eller så fort det sticker upp.

Kemisk bekämpning bör i största mån undvikas men om det inte finns möjlighet att bekämpa glanshagg manuellt kan kemisk bekämpning i form av Ecoplug som innehåller glyfosat, vara effektiv på större träd.

Såga ner trädet. Borra hål i stubben ovanifrån, intill barken. Avstånden mellan borrhålen ska vara fyra till fem centimeter. Använd föreskriven borrarstorlek för att passa Ecoplug. Slå ner pluggen. Detta ska göras direkt när trädet har sågats ner. Rotskott som har en stamomkrets som är bredare än tre centimeter bör också sågas ner och sen pluggas. Borrhålet görs då mitt i stubben.

Ringbarkning är en klassisk och verksam metod att hantera träd som ska fällas och som skjuter rotskott, till exempel asp, hägg och poppel. Genom att först ta bort en bred remsa av barken runt om hela träden tar du bort energiförsörjningen från bladen till rotsystemet. Vid ringbarkning bryts ledningsbanorna i innerbarken där näring från trädkronan transporteras till rötterna och trädet svälter ihjäl efter ett par år. All bark i ringen måste avlägsnas och även eventuella levande grenar under barkringen måste huggas bort, annars överlever trädet. Ringbarkning är lättast att göra under vår-försommar när barken släpper lätt. Obs! Var noga med att inte gå in i veden eftersom det då finns risk att trädet sätter nöds-kott. Var uppmärksam på att ringbarkade stora träd kan börja tappa grenar när de stått en längre tid, och de är också svårare att fälla då vedstrukturen förändras på grund av uttorkning.

Hantering av växtmaterial

Var försiktig vid hantering av växtavfall och jordmassor då de kan innehålla frön. Rotdelar och grenar med frön bör eldas upp på plats om det inte råder eldningsförbud. Alternativt kan de läggas i en hel sopsäck, som sedan sluts ordentligt och körs till den kommunala återvinningscentralen där den klassas som brännbart avfall, ej som trädgårdsavfall.

Misstas för glanshägg

Glanshäggens frukt är större än häggens, *Prunus padus*. Bladen är också längre än häggens vars blad är mer ovala och vasst sågtandade. Glanshäggen har uppåtriktade blomställningar till skillnad mot den inhemska häggen, som har hängande blomställningar. Glanshäggen blommar också senare än den inhemska.

Fakta om glanshägg

- *Sprider sig fort med hjälp sina frön och rotskott.*
- *Kan bilda stora bestånd om den får fäste.*
- *Kontakt med växten kan orsaka slemhinne- och hudbesvär.*

